

Miljö- och byggnämnden

2025-02-27

1(13)

Plats och tid	Kommunkontoret, Sessionssalen kl. 13.00-15.57	
Ajournering		
Beslutande	Ronny Jonsson, ordförande	M
	Håkan Holgersson, vice ordförande	S
	Benny Nilsson	SD
	Bengt-Olof Johansson, tjänstgörande ersättare	C
Övriga Närvarande	Margreth Thudin (t o m kl 15.50)	S
	Maria Egelby, ekonomichef, § 1–2	
	Miriam Eldegren, miljöinspektör, § 3–4	
	Malin Holmlund, miljö- och byggchef Vännäs, § 3–4	
	Anna Kassberg, bygglovshandläggare/byggnadsinspektör, § 3–4	
	Mattias Olsson, byggnadsinspektör, § 3–4	
Utses att justera	Margreth Thudin	S
Ersättare:	Håkan Holgersson	S

Plats och tid för
justering

Kommunkontoret, Ogen, 2025-03-03, kl. 15.30

Underskrifter

.....Paragrafer 1–6

Malin Burström, sekreterare

.....
Ronny Jonsson, ordförande.....
Håkan Holgersson, justerare**ANSLAG/BEVIS**Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag www.bjurholm.se

Anslås 2025-03-04

Anslaget upphör 2025-03-26

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Miljö- och byggnämndens verksamhetsberättelse till årsredovisning 2024	3
Miljö- och byggnämndens internkontroll 2024	4
Yttrande i ansökan om tillstånd för bergtäkt och vattenverksamhet, Bjurholm 4:1, Högås 1:28 och Högås 1:25	5
Information.....	11
Redovisning av delegationsbeslut	12
Redovisning av meddelanden	13

§ 1

Dnr MBN24-231 042

Miljö- och byggnämndens verksamhetsberättelse till årsredovisning 2024**Miljö- och byggnämnden beslut**

Miljö- och byggnämnden godkänner förslag på nämndens verksamhetsberättelse samt nämndens resultatrapport för 2024. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

När kommunstyrelsen har fått övriga nämnders redovisningar, ska den upprätta en årsredovisning. Årsredovisningen lämnas över till kommunfullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser. Årsredovisningen ska godkännas av fullmäktige. Kommunallag (2017:725) 11 kap 19–21 §

Beslutsunderlag

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, 2025-02-03
Miljö- och byggnämndens verksamhetsberättelse

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Ekonomichef
Kommunchef
Diariet

§ 2

Dnr MBN-23 300 003

Miljö- och byggnämndens internkontroll 2024

Miljö- och byggnämnden beslut

Miljö- och byggnämnden godkänner redovisning av internkontroll för 2024. Redovisningen lämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Intern kontroll handlar om att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs i enlighet med övergripande mål, fastställda planer, reglementen och andra styrdokument, med bibehållet förtroende. Arbetet berör alla: politiker som anställd.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Enligt kommunallagen ska nämnderna inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller även när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap 1 § KL lämnats över till någon annan.

Beslutsunderlag

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, 2025-02-03

Uppföljning internkontroll 2024 miljö- och byggnämnden

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Ekonomichef

Kommunchef

Diariet

§ 3

Dnr MBN23-217 436

Yttrande i ansökan om tillstånd för bergtäkt och vattenverksamhet, Bjurholm 4:1, Högås 1:28 och Högås 1:25

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden lämnar följande yttrande i mark- och miljödomstolens mål nummer m-1080-24 med diarienummer MBN-2023-217, i ansökan om tillstånd för bergtäkt- och vattenverksamhet på Bjurholm 4:1, Högås 1:28 och Högås 1:25:

1. Bjurholm är generellt ett tyst område vilket innebär att buller märks tydligt som störningar, även om det inte är tillräckliga ljudvolymmer för att nå upp till begreppet olägenhet. Buller från Supartallen har vid tillfällena hörts tydligt på samhället och vi befarar att denna jämbördiga verksamhet kommer orsaka liknande buller. Särskilt kommer en ljudnivå på mellan 40–45 dBA från täktområdet vid friluftsområden utgöra en stor skillnad jämfört med nollalternativet då ljudkällorna i nollalternativet endast består av närliggande naturområde.
2. Behovet av ytterligare en täkt i närheten är oklart då en ansökan om utökat tillstånd på Kyrktjärn 1:19 är kungjord. Verksamhetsutövaren på Kyrktjärn 1:19 anger i sin tekniska beskrivning (2024-07-05) i ansökan att berget utgörs av klass 1 God kvalitet enligt SGU:s klassning och klarar kraven för betongballast. Därtill beskrivs vindkraftsprojektet i Stenvattsmarken som möjlig mottagare för bergtäktens produkter, ett projekt vars framtid är oviss och har tagits bort från Vattenfalls hemsida för framtida projekt.
3. Enligt anmälan är det inte möjligt att fastställa den generella grundvattennivån i den kristallina berggrunden innan verksamhetens start. Miljö- och byggnämnden anser att konsekvensbeskrivningen i den hydrogeologiska undersökningen till viss del baseras på bedömningar snarare än faktiska undersökningar. Bland annat eftersom det enligt anmälan inte är möjligt att fastställa den generella grundvattennivån i den kristallina berggrunden innan verksamhetens start. Detta medför en för betydande osäkerhet kring hur verksamheten kan komma att påverka vattenförsörjningen och den närliggande Lokälsmyran.
4. Underlaget för påverkan på fågelpopulationen i verksamhetsområdet är i dagsläget för tunt för att miljö- och byggnämnden ska kunna yttra sig i frågan. Huruvida det finns ett bestånd av tretåig hackspett och påföljande konsekvenserna bör undersökas vidare eftersom den påträffats under inventeringen.

§ 3 (forts)

Dnr MBN23-217 436

5. Den visuella påverkan på landskapet bedömer miljö- och byggnämnden att det utgör en för stor påtaglig förändring av landskapsbilden, ett landmärke som idag uppfattas som en symbol för kommunen.

Sammantaget gör miljö- och byggnämnden bedömningen att avstyra ansökan med hänvisning till försiktighetsprincipen.

Förslag till miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden beslutar att lämna följande yttrande i mark- och miljödomstolens mål nummer m-1080-24 med diarienummer MBN-2023-217, i ansökan om tillstånd för bergtäkt- och vattenverksamhet på Bjurholm 4:1, Högås 1:28 och Högås 1:25:

1. Bjurholm är generellt ett tyst område vilket innebär att buller märks tydligt som störningar, även om det inte är tillräckliga ljudvolymen för att nå upp till begreppet olägenhet. Buller från Supartallen har vid tillfällen hörts tydligt på samhället och vi befarar att denna jämbördiga verksamhet kommer orsaka liknande buller. Särskilt kommer en ljudnivå på mellan 40–45 dBA från täktområdet vid friluftsområden utgöra en stor skillnad jämfört med nollalternativet då ljudkällorna i nollalternativet endast består av närliggande naturområde.
2. Behovet av ytterligare en täkt i närheten är oklart då en ansökan om utökat tillstånd på Kyrktjärn 1:19 är kungjord. Verksamhetsutövaren på Kyrktjärn 1:19 anger i sin tekniska beskrivning (2024-07-05) i ansökan att berget utgörs av klass 1 God kvalitet enligt SGU:s klassning och klarar kraven för betongballast. Därtill beskrivs vindkraftsprojektet i Stenvattsmarken som möjlig mottagare för bergtäktens produkter, ett projekt vars framtid är oviss och har tagits bort från Vattenfalls hemsida för framtida projekt.
3. Enligt anmälan är det inte möjligt att fastställa den generella grundvattennivån i den kristallina berggrunden innan verksamhetens start. Miljö- och byggnämnden anser att konsekvensbeskrivningen i den hydrogeologiska undersökningen till viss del baseras på bedömningar snarare än faktiska undersökningar. Bland annat eftersom det enligt anmälan inte är möjligt att fastställa den generella grundvattennivån i den kristallina berggrunden innan verksamhetens start. Detta medför en för betydande osäkerhet kring hur verksamheten kan komma att påverka vattenförsörjningen och den närliggande Lokälsmyran.
4. Underlaget för påverkan på fågelpopulationen i verksamhetsområdet är i dagsläget för tunt för att miljö- och byggnämnden ska kunna yttra sig i frågan. Huruvida det finns ett bestånd av tretåig hackspett och påföljande konsekvenserna bör undersökas vidare eftersom den påträffats under inventeringen.

§ 3 (forts)

Dnr MBN23-217 436

5. Miljö- och byggnämnden anser att, i händelse av att domstolen beviljar tillstånd för ansökan, bör arbetstiderna för verksamheten begränsas till 06.00–18.00 på helgfria vardagar. Tillsynsmyndigheten anser att avsteg från dessa arbetstider, exempelvis för högproduktionsperioder, inte bör tillåtas. Enligt bullerutredningens beräkningar kan en bullernivå om 45 dBA uppnås vid Västomån 9 under högproduktionsperioder. Eftersom dessa värden är beräknade och inte faktiska mätningar, anser vi att det är olämpligt att bevilja tillstånd för högproduktion under en period om 40 dagar med ett bullervärde så nära de fastställda riktlinjerna.

6. Den visuella påverkan på landskapet bedömer miljö- och byggnämnden att det utgör en för stor påtaglig förändring av landskapsbilden, ett landmärke som idag uppfattas som en symbol för kommunen.

Sammantaget gör miljö- och byggnämnden bedömningen att avstyrka ansökan med hänvisning till försiktighetsprincipen.

Sammanfattning av ärendet

Den 29 januari 2025 kungjordes BBX ansökan om tillstånd för bergtäkt- och vattenverksamhet som kommer beröra fastigheterna Högås 1:28, Högås 1:25. Ansökan har tidigare varit hos länsstyrelsen men avvisades till mark- och miljödomstolen på grund av att ansökan innehåller vattenverksamhet. BBX ansöker om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken (1998:808) till täktverksamhet av maximalt 1 500 000 ton berg och ca 46 000 ton morän samt tillstånd för sortering och krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter. De yrkar även på att mark- och miljödomstolen lämnar tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att bortleda yt- och grundvatten till sedimentationsbassänger, anläggande av överfarter längst bäckar, anlägga dammar, översilningsytor och diken. De ansöker i första hand för tillstånd för en tidsperiod på 15 år. I ansökan begärs tillstånd för att bedriva verksamheten helgfritt mellan kl. 06:00 och 18:00. Under perioder med hög produktion eller specifika projekt önskar företaget möjlighet att förlänga arbetstiden för krossning, med tillstånd att arbeta mellan kl. 18:00 och 22:00.

Högproduktionsperioden får då maximalt pågå under 40 arbetsdagar per år. Utökande av arbetstider ska godkännas av tillsynsmyndigheten.

§ 3 (forts)

Dnr MBN23-217 436

I ansökan anges det att den sökta täktverksamheten syftar till att producera ballastmaterial av hög funktionell kvalitet för användning i vägbyggen, järnvägar, betongproduktion och andra bygg- och anläggningsprojekt. Materialet skulle enligt ansökan främst tillgodose behovet av bergmaterial för infrastrukturella projekt i regionen, inklusive expanderande kommuner som Umeå och Skellefteå, samt bidra till minskad användning av naturgrus och därmed främja resurshushållning.

Miljökonsekvensbeskrivningen har beskrivit verksamhetens möjliga påverkan gällande buller, ny infartsväg, konsekvenser vid sprängning, radioaktivitet och radon, utsläpp till mark, vatten och luft. Den beskriver även vattenverksamhetens påverkan på närliggande vattendrag, våtmarker och vattenskyddsområde.

I sin miljökonsekvensbeskrivning bedömer sökande att ett tillstånd för verksamheten innebär positiva miljökonsekvenser med avseende på både resurshushållning och konkurrensförhållanden. Trots att täktverksamhet medför viss negativ påverkan, såsom damning, buller och tung trafik, bedömer de verksamheten som småskalig och med relativt låg påverkansgrad. Taktens placering har enligt ansökan valts med hänsyn till närboende, rennäring, skyddade objekt, friluftsliv och transportmöjligheter, och ingen väsentlig påverkan på dessa områden förväntas. I kompletteringen till ansökan förtydligar sökande att de bedömer att inga dricksvattenbrunnar eller vattenskyddsområden kommer påverkas då dessa bedöms ligga utanför påverkansområdet för vattenverksamheten.

Täktområdet kommer ligga vid Lokälsberget, nära Högås vattenförening och även relativt nära det kommunala vattenskyddsområdet Solberg. Frågan bör behandlas av nämnden då det har till mark- och miljödomstolen inkommit många synpunkter från invånare som även kallat kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskydd till möten för diskussion. Ansökan har vid flera tillfällen även varit uppmärksam i media.

Miljö- och hälsoskydd har granskat ansökan och efterföljande kompletteringar och bedömer att täktverksamhet kan medföra negativa konsekvenser för Bjurholms kommuns invånare i form av buller för närboende och förändrad ljudbild vid friluftspplatser, ökad trafikföring med tunga fordon genom samhället samt förändrad landskapsbild mot balberget. Verksamheten bedöms därtill riskera att leda till negativa konsekvenser på närliggande våtmark Myrvattnet och vid tillfällen grumling av Natura 2000-vattendrag. Flertalet av verksamhetens konsekvenser på naturmiljön bedöms bygga på bedömningar och inte faktiska undersökningar.

§ 3 (forts)

Dnr MBN23-217 436

Miljö- och hälsoskydd bedömer att behovet av ytterligare en täkt i Bjurholm inte är tillräckligt tydligt, med hänsyn till att en ansökan om utökat tillstånd för takten på Kyrktjärn 1:19, Supartallen, har kungjorts. Kvaliteten på berget i ansökan för Kyrktjärn 1:19 bedöms vara likvärdig med den på berget i ansökan för Högås 1:28 och 1:25 då båda kan användas till cementballast.

Den reviderade bullerutredningen anger att de uträknade bullernivåerna vid maximal produktion hamnar på 45 dBA vid närmaste boendes fasad vid Västomån 9. Naturvårdsverkets riktlinjer för buller på kvällstid är 45 dBA vilket innebär att beräkningen hamnar precis på gränsen. Miljö- och hälsoskydds bedömning är att det kan innebära en för stor risk för påverkan på närboendes boendemiljö i och med att de faktiska bullernivåerna kan skilja sig från de beräknade och hamna över gränsen för vad riktlinjen tillåter.

Under naturvärdesinventeringen observerades en tretåig hackspett i området. Den ansvarige konsulten bedömde dock att hackspetten inte tillhörde det påverkade området. Miljö- och hälsoskydd bedömer att naturvärdesinventeringen inte var tillräckligt omfattande för att fastställa hackspettens förekomstområde eller för att utreda den potentiella påverkan på andra fågelarter som verksamheten kan medföra, då fältinventeringen genomfördes i slutet av augusti. Sökande har angett att en kompletterande skogshönsinventering kommer att lämnas in.

Med detta i beaktande föreslår därför miljö- och hälsoskydd att miljö- och byggnämnden ska avstyrka ansökan med hänvisning till försiktighetsprincipen. Försiktighetsprincipen innebär att om det finns risk för allvarlig eller oåterkallelig skada på miljön eller människors hälsa, och osäkerhet råder om riskens omfattning, så ska åtgärder vidtas för att förebygga skadan, även om fullständig bevisning saknas. Principen betonar att försiktighet bör råda i beslutsfattande när osäkerhet om risker föreligger, och att förebyggande åtgärder kan vara nödvändiga för att skydda miljö och hälsa.

Risk- och konsekvensanalyser

Ärendet berör Bjurholm kommuns invånares folkhälsa och bedöms kunna påverka den negativt. En till täkt kan dock tillföra tillgång till mer bergkrossmaterial i närområdet.

§ 3 (forts)

Dnr MBN23-217 436

Beslutsunderlag

Miljöinspektörens tjänsteskrivelse, 2025-02-12

Nedan handlingar finns att ta del av i kommunkontorets reception alternativt hos Umeå tingsrätt, Mark och miljödomstolen.

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 1, Ansökan

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 2, Bilaga 1 – Miljökonsekvensbeskrivning

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 3 Bilaga 2 – Redovisning av sakkunskap

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 4 Bilaga 3 – Nyttjande- och vägrätt

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 5 Bilaga 4 – Beslut om ny anslutning

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 6 Bilaga 5 - Rapport från mekaniska analyser

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 7 Bilaga 6 – Täckplan samt övrigt kartmaterial

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 8 Bilaga 7 – Samrådsredogörelse

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 9 Bilaga 8 – Bullerutredning

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 10 Bilaga 9 – Expertutlåtande ammoniakbildning

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 11 Bilaga 10 – Rapport och utlåtande

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 12 Bilaga 11 – Hydrogeologisk undersökning

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 13 Bilaga 12 – Dagvattenutredning

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 14 Bilaga 13 – Intygande av behov

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 19 BBX Entreprenad AB – Sakägarförteckning

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 20 BBX Entreprenad AB – Komplettering till ansökan

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 21 BBX Entreprenad AB – Förslag på aktförvarare

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 35 BBX Entreprenad AB – Komplettering till ansökan

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 36 BBX Entreprenad AB – Bilaga 1

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 37 BBX Entreprenad AB – Bilaga 2

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 38 BBX Entreprenad AB – Bilaga 3

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 39 BBX Entreprenad AB – Bilaga 4

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 40 BBX Entreprenad AB – Bilaga 5

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 41 BBX Entreprenad AB – Bilaga 6

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 42 BBX Entreprenad AB – Bilaga 7

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 66 BBX Entreprenad AB – Komplettering

Umeå TR M 1080-24 Aktbil 67

Beslutet ska skickas till;

Miljö- och hälsoskydd

Mark- och Miljödomstolen

Diariet

§ 4

Information

Vid varje sammanträde avsätts tid för information om aktuella händelser samt genomgång av gällande lagar inom nämndens verksamhetsområde.

Miljö- och hälsoskydd

- Uppföljning av 2024 års tillsyn
- Personalläget hos miljö- och hälsoskydd

Plan och bygg

- Detaljplan, Fyrkanten 2 – mer tid för arbete inför granskning
- Orient falafel, Verkstaden 2 – eventuellt ta bort byggnad
- Balfors Event, Balfors 2:26 – tillsynsbesök
- Uppräkning av plan och bygglovstaxa enligt prisindex för kommunal verksamhet

§ 5

Dnr MBN25-013 002

Redovisning av delegationsbeslut

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnämnden har överlåtit sin beslutanderätt till ordförande och tjänstepersoner enligt en av miljö- och byggnämnden antagna delegationsordning. Dessa beslut skall redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att miljö- och byggnämnden får ompröva eller fastställa delegeringsbesluten. Däremot står det nämnden fritt att återkalla lämnad delegering.

Beslutsunderlag

Diariet förteckning daterad 2025-02-13 med 49 redovisade beslut.

Under tiden 2024-10-23 t o m 2025-02-12 redovisas följande beslut med diarienummer:

2017 – 417, **2018** – 240, **2021** – 272, 471, **2022** – 288, **2023** – 124, 267, 272, 378, **2024** – 51, 54, 70, 114, 131, 132, 133, 164, 170, 171, 172, 182, 203, 249, 252, 253, 254, 256, 262, 265, 266, 270, 272, 277, 281, 288, 298, 314, 335, **2025** – 8, 9 (2 beslut), 16, 17, 19, 25, 27, 28, 29, 33.

Redovisningen ska skickas till

Diariet

§ 6

Redovisning av meddelanden**1. Kommunfullmäktige**

Beslut daterat 2024-12-16

Val av ersättare i miljö- och byggnämnden (M) § 72

Beslut daterat 2024-10-28

Delårsrapport 2024 för Bjurholms kommun §34, MBN24-231 042

Målstyrning mot god ekonomisk hushållning 2024–2027 § 35

2. Länsstyrelsen Västerbotten

Beslut daterat 2024-12-18 Tillstånd till ommålning av fasad på Bjurholms kyrka, Bjurholms församling och kommun, MBN24-333 239

Beslut daterat 2024-12-02 Utbetalning av statsbidrag till kalkning för år 2024 avseende sjö- och våtmarkskalkning i Bjurholms kommun MBN24-115 431

Beslut daterat 2024-11-20 Beslut att godkänna Bjurholms kommuns beslut om strandsskyddsdispens, MBN24-257 430.

3. Lantmäteriet

Avslutad förrättning daterad 2025-01-24 Fastighetsreglering berörande Agnäs 1:17, Agnäs 13:1, Agnäs 4:35 och Agnäs 3:24

Avslutad förrättning daterad 2024-12-06 Fastighetsreglering berörande Bjurholm 2:17, Nyby 1:29, 1:30, 1:51, 1:54, 1:9 och 2:21 m fl.

Avslutad förrättning daterad 2024-11-25 Fastighetsreglering berörande Ström 1:45 och 2:1

Avslutad förrättning daterad 2024-11-21 Fastighetsreglering berörande Balåker 1:21 och Balsjö 2:15

Avslutad förrättning daterad 2024-11-15 Avstyckning från Malmby 1:1

Avslutad förrättning daterad 2024-10-29 Avstyckning från Balsjö 2:28

4. Polismyndigheten

Tillstånd att använda ordningsvakter – information 2024-11-19